

Perspektiva pehote Slovenske vojske

The future of the Slovenian Armed Forces infantry

Povzetek

Srednji pehotni bataljon je osnovna enota srednje bataljonske bojne skupine za zagotavljanje bojne zmogljivosti Slovenske vojske in glaven prispevek Republike Slovenije k zagotavljanju mednarodne varnosti. V tem prispevku je na podlagi pregleda in analize normativnih, strateških in planskih podlag ter analize doktrinarnih zahtev pehote prispevek podan predlog oblikovanja osnovne pehotne enote za bojevanje. Za odvrčanje vojaške grožnje Republiki Sloveniji v spremenjenih varnostnih razmerah in zagotavljanje suverenosti kopinskih meja v prispevku obravnavamo tudi predlog oblikovanja pehotne brigade Slovenske vojske ter možnosti vzpostavitve brigadnih bojnih skupin.

Ključne besede: *srednja pehota, srednja bataljonska bojna skupina, vojaške zmogljivosti, bojne funkcije.*

Abstract

The Medium Infantry Battalion is the basic unit of the Medium Battalion Battle Group, which ensures the combat potential of the Slovenian Armed Forces, and the key contribution of the Republic of Slovenia to providing international security. Following a review and analysis of normative, strategic and planning documents, as well as an analysis of the doctrinal requirements for the infantry, this article presents a proposal for the creation of a basic infantry unit for combat. It also discusses a proposal to form an infantry brigade

of the Slovenian Armed Forces, and the possibilities for establishing brigade battle groups for the purpose of deterring military threats to the Republic of Slovenia in the changed security situation, and ensuring the sovereignty of land borders.

Key words: *Medium Infantry, Medium Battalion Battle Group, military capabilities, combat functions.*

1 Uvod

Republika Slovenija (RS) je trinajst let po osamosvojitvi postala polnopravna članica Nata in EU. Vzporedno s procesom priključitve Natu se je spremenilo popolnjevanje Slovenske vojske (SV) iz naborniškega sistema v poklicno vojsko, ki jo dopolnjuje prostovoljna pogodbeni rezerva. Zastavljen projekt PROVOJ,¹ ki temelji na profesionalizaciji SV, ni bil dokončan. Zaradi sprememb popolnjevanja enot s kadri, prilagajanja organiziranosti sistema SV profesionalizaciji, transformacij in reorganizacij SV ter zmanjševanja sredstev za obrambo se pojavljajo pomisleki o možnostih delovanja SV pri zakonsko določenih nalogah in zavezah zmogljivosti Nata, za katere se je RS obvezala, da jih bo izpolnila.

Proces obrambnega načrtovanja Ministrstva za obrambo (MO) je sledil Natovemu obrambnemu načrtovanju,² ki je izoblikoval cilje zmogljivosti SV, za katere se je RS zavezala, da jih bo zgradila in prispevala k Natovim vojaškim zmogljivostim. Perspektiva razvoja pehote SV je usmerjena v gradnjo dveh srednjih bataljonskih bojnih skupin (SrBBSk), na katerih temelji nadaljnji razvoj pehote in s tem povezano izvajanje zakonsko določenih nalog SV.

Cilj prispevka je preučiti potrebe SV po obsegu in sestavi ter opremljenosti pehote SV kot temelja sil za bojevanje in na podlagi tega pripraviti predlog obsega in sestave pehote SV, ki poleg vojaških obrambnih nalog RS opravlja tudi naloge, ki izhajajo iz mednarodnih zavez Nata in EU. Prispevek temelji na dveh raziskovalnih vprašanjih, in sicer ali lahko SV na podlagi Natovih ciljev zmogljivosti za RS in Srednjeročnega obrambnega programa 2018–2023

¹ PROVOJ – projekt prehoda na poklicno vojsko, dopolnjeno s pogodbeno rezervo.

² Angl. Nato Defence Planning Process – NDPP.

(SOPR) uspešno vzpostavi prvo srednjo bataljonsko bojno skupino (SrBBSk) do leta 2023 in ali Slovenska vojska potrebuje za opravljanje obrambnih nalog RS ter nalog iz mednarodnih zavez vsaj dve enakovredno organizirani in opremljeni pehotni brigadi na operativno-taktični ravni.

2 Predstavitev normativnih podlag

2.1 Zakon o obrambi

Zakon o obrambi v 37. členu IV. poglavja opredeljuje naloge, organiziranost in sestav vojske. Po tem zakonu ima vojska naloge, da:

- izvaja vojaško izobraževanje in usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe;
- zagotavlja potrebno ali zahtevano pripravljenost;
- ob napadu na državo izvaja vojaško obrambo;
- ob naravnih in drugih nesrečah skladno s svojo organizacijo in opremljenostjo sodeluje pri zaščiti in reševanju;
- izvršuje obveznosti, ki jih je država sprejela v mednarodnih organizacijah in z mednarodnimi pogodbami;
- lahko sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje v notranjosti državnega ozemlja skladno z načrti in po predhodni odločitvi vlade. Pripadniki Slovenske vojske pri opravljanju teh nalog nimajo policijskih pooblastil.

V 37. a-členu³ zakon opredeljuje, da lahko pripadniki Slovenske vojske skupaj s policijo izjemoma, pri širšem varovanju državne meje, skladno z načrti izvajajo tudi naslednja pooblastila: opozarjanje, napotitev, začasno omejitev gibanja in sodelovanje pri obvladovanju skupin in množic.

V 38. členu tega zakona je opredeljeno, da ima Slovenska vojska (SV) stalno, mirnodobno in vojno sestavo in da se vojna sestava organizira in pripravlja v miru. Organizacija poveljstev je določena v 39. členu, ki v 3. točki opredeljuje,

³ Zakon o dopolnitvi Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 95/15) določa, da lahko Državni zbor na predlog vlade z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev odloči o dodelitvi opredeljenih pooblastil Slovenski vojski, če to zahtevajo varnostne razmere.

da se operativno poveljstvo organizira za poveljevanje z združenimi taktičnimi in taktičnimi enotami ter vojaškimi teritorialnimi poveljstvi.

Organizacija vojske je opredeljena v 40. členu zakona, ki deli sile SV po namenu na sile za posredovanje, glavne sile in dopolnilne sile. V 40. členu zakona je prav tako navedeno, da se organizacija vojske ne deli na zvrsti, temveč obsega naslednje rodove: pehoto, oklepne enote, letalstvo, pomorstvo, artilerijo, zračno obrambo, inženirstvo, radiološko, kemično in biološko obramba ter zveze.

2.2 Resolucija o strategiji nacionalne varnosti

Resolucija je temeljni razvojno-usmerjevalni dokument na področju nacionalne varnosti. Opredeljuje nacionalne interese in nacionalne varnostne cilji RS, vire ogrožanja varnosti in varnostna tveganja države, analizira varnostno okolje, določa izhodišča politike odzivanja RS na posamezne varnostne grožnje in tveganja ter določa najširše sistemsko-organizacijske rešitve celovitega delovanja države pri zagotavljanju nacionalne varnosti. V poglavju o mednarodnem varnostnem okolju so v Resoluciji opredeljena tveganja in grožnje, ki imajo vpliv tudi na organiziranost in delovanje Slovenske vojske. Mednarodno okolje in s tem tudi Republika Slovenija se bo spoprijemalo s (ReSNV-2, 2019, str. 3):

- hibridnimi grožnjami,
- informacijsko-kibernetskimi grožnjami,
- obveščevalno dejavnostjo tujih udeležencev,
- vojaškimi grožnjami,
- kriznimi žarišči,
- terorizmom in nasilnim ekstremizmom,
- nedovoljeno dejavnostjo na področju konvencionalnega orožja, orožij za množično uničevanje in jedrskih ter raketnih tehnologij,
- hudimi in organiziranimi oblikami kriminala,
- nezakonitimi migracijami,
- podnebnimi spremembami,
- globalnimi finančnimi, gospodarskimi, tehnološkimi in socialnimi tveganji,

- ogrožanjem javne varnosti,
- naravnimi in drugimi nesrečami,
- omejenostjo naravnih virov in degradacijo življenjskega okolja,
- zdravstveno-epidemiološkimi grožnjami.

Iz navedenih tveganj in groženj za nacionalno varnost RS lahko sklepamo, da se mora SV odzvati na skoraj vsa tveganja in grožnje, kljub temu pa imajo na organizacijo sil največ vpliva vojaške grožnje in krizna žarišča.

2.3 Obrambna strategija

Obrambna strategija v delu o SV govori o organiziranosti na strateški, operativni in taktični ravni. Zmogljivosti SV se delijo na zmogljivosti za bojevanje, zmogljivosti za bojno podporo, zmogljivosti za zagotovitev delovanja, zmogljivosti za poveljevanje in kontrolo in zmogljivosti za vojaško izobraževanje in usposabljanje. Sile SV bi v skupnem mirnodobnem obsegu imele do 10.000 pripadnikov, ob izrazitem poslabšanju varnostnih razmer pa bi SV lahko povečala svoj obseg na največ 25.000 pripadnikov. V nacionalnem okviru bo SV v miru sposobna oblikovati namenske taktične enote do brigadne ravni, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni pa bo na podlagi poklicnih razvojnih jeder in vključevanja vojaške strateške rezerve oblikovala večje število taktičnih in združenih taktičnih enot. Za delovanje Slovenske vojske zunaj RS skladno z določili 5. člena Severnoatlantske pogodbe bodo vzpostavljene zmogljivosti za oblikovanje srednje bataljonske bojne skupine. Zagotovljena bo tudi skupna vzdržljivost obeh bojnih skupin do enega leta. To bi bilo doseženo z oblikovanjem najmanj štirih pehotnih bojnih jeder (Obrambna strategija, 2012, str. 16).

2.4 Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV

Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2025 je najvišji razvojno-usmerjevalni dokument SV in hkrati dolgoročni planski dokument, ki zagotavlja podlago za dolgoročni razvoj in opremljanje

SV. V dokumentu so opredeljeni vizija, namen, poslanstvo in glavne naloge SV (ReDSPROSV25, 2010, str. 2).

Osnova kopenskih zmogljivost SV bodo zmogljivosti za bojevanje, znotraj katerih bodo razvite pehotne zmogljivosti srednje, lahke in gorske pehote ter specialne sile. Iz lahkih in srednjih pehotnih zmogljivosti bosta namensko oblikovani lahka in srednja bataljonska bojna skupina (ReDSPROSV25, 2010, str. 10).

Glede na Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2025 mora SV zagotavljati dve bataljonski bojni skupini, ki sta organizirani, opremljeni in usposobljeni za delovanje zunaj državnega ozemlja. Dve četi morata vseskozi ohranjati visoko stopnjo pripravljenosti na nacionalnem teritoriju ali pa sodelovati v mednarodnih operacijah in na misijah. Ena četa kopenske komponente je vzdržljiv prispevek SV v Natove takojšnje odzivne sile.

2.5 Srednjeročni obrambni program

S Srednjeročnim obrambnim programom Republike Slovenije 2018–2023 (SOPR 2018–2023) se določajo cilji in najpomembnejše usmeritve delovanja in razvoja obrambnega sistema v obdobju 2018–2023. Ta obrambni program je podlaga za proračunsko načrtovanje in pripravo poslovnih načrtov MO in SV. V njem so opredeljena najpomembnejša prednostna področja razvoja in delovanja obrambnega sistema RS (SOPR 2018–2023, 2018, str. 6). Sledi uresničevanju zastavljenih ciljev,⁴ zadanih v Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 25.

Skladno s Srednjeročnim obrambnim programom naj bi se razvoj vojaških zmogljivosti prednostno usmeril v izboljšanje zmogljivosti za bojevanje in bojno podporo SV. Vzpostavitev najpomembnejše ciljne zmogljivosti SV in razvojnega izziva, srednje bataljonske bojne skupine, naj bi se začela že leta 2018.

⁴ Večina ciljev v obdobju 2018–2020 ni dosežena, ker se virov zanje ni zagotovilo. Cilji v obdobju 2021–2023 niso uresničljivi zaradi težav pri zagotovitvi virov SV.

Srednjeročni obrambni program 2018–2023 naj bi obrambnemu sistemu omogočal izhod iz krize in ponoven zagon nujne modernizacije in razvoja SV. Nedoseganje načrtovane ravni kadrovskih in finančnih virov, ki se

kažejo v zamudi pri vzpostavljanju pomembnih obrambnih zmogljivosti RS, spada med opredeljena tveganja uresničevanja Srednjeročnega obrambnega programa 2018–2023. Nepravočasna vzpostavitev obrambnih zmogljivosti z vidika njihovega kadrovskega obsega, organiziranosti, opremljenosti in usposobljenosti zmanjšuje obrambno sposobnost države za učinkovito odzivanje na sodobne vire ogrožanja in tveganja za nacionalno varnost. SV zaradi zamud pri nabavi bojnih kolesnih vozil (BKV s pogonom 8×8)⁵ resnično ne more zgraditi načrtovane prve srednje bataljonske bojne skupine do leta 2023. Zaradi zamrznitve projekta bojnih kolesnih vozil (8×8) se je namreč predlagana nabava vozil za vzpostavitev srednje bataljonske bojne skupine iz programa Boxer⁶ prestavila na poznejše obdobje, ko bo izvedena primerna taktična študija bojnih kolesnih vozil (8×8). Študija mora celovito obravnavati vojaško zmogljivost in vključiti vse elemente srednje bataljonske bojne skupine, usposabljanje, infrastrukturo in vzdrževanje (zapis 2. nujne seje Odbora za zunanjo politiko z dne 17. 8. 2018).⁷ Ob zamikih pri pridobivanju novih bojnih kolesnih vozil (8×8) bodo prednostno izvedeni programi, ki podpirajo vzpostavitev prve srednje bataljonske bojne skupine in drugih ciljev zmogljivosti.

⁵ BKV – bojno kolesno vozilo, BVP – bojno vozilo pehote. Pogodba o konvencionalnih silah v Evropi iz leta 1990, str. 3, opredeljuje oklepljeno vozilo s terenskimi zmogljivostmi (angl. *armoured combat vehicle*). V to skupino spadajo oklepni transporterji (angl. *armoured personnel carriers*, APC), bojna vozila pehote (angl. *armoured infantry fighting vehicles*, AIFV) in oklepna bojna vozila (angl. *heavy armament combat vehicles*). SOPR 2018–2023 navaja bojno kolesno vozilo. Za srednjo bataljonsko bojno skupino bi bila primerna uporaba termina bojno vozilo pehote.

⁶ Program Boxer je projekt zagotavljanja bojnih kolesnih vozil in bojnih vozil pehote (angl. *Armored Fighting Vehicle*) znotraj Organizacije vzajemnega sodelovanja na področju oborožitve (*Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement* – OCCAR).

⁷ Enotna taktična študija za srednjo bataljonsko bojno skupino ni bila izdelana zaradi stališča, da se taktične študije izdelujejo za posamezne zmogljivosti, ki tvorijo module za bataljon in četo. Tako je bila izdelana taktična študija srednjega bataljona, za kar je bila tudi predvidena investicijska dokumentacija (razgovor s pk. dr. Igorjem Cebkom, takratnim načelnikom Sektorja za razvoj zmogljivosti na GŠSV).

3 Zahteve pehotnih zmogljivosti Nata

3.1 Kriteriji zmogljivosti Nata

Natovi dokumenti, ki obravnavajo kriterije zmogljivosti (angl. *Capabilities Codes and Capabilities Statements* – CC & CS), med drugim opredeljujejo zahteve posameznih zmogljivosti, ki se nanašajo na gradnjo srednje bataljonske bojne skupine in na delovanje pehotne brigade. V nadaljevanju so povzete splošne zahteve pehotne brigade in pehotnega bataljona (lahka, srednja, težka) (BI-SC CC & CS, 2020, str. 50):

- Pehotna brigada mora biti usklajeno z drugimi enotami sposobna izvajati vse kopenske taktične naloge, da bi lahko porazila nasprotnika. Izvaja napadne, obrambne, stabilizacijske in podporne naloge glede na zmožnosti enot (lahki, srednji, težki bataljoni).
- Brigada izvaja poveljevanje in kontrolo nad tremi do petimi bataljoni, četo za bojno podporo in četo za zagotovitev delovanja.
- Ima sposobnosti izdelave skupne obveščevalne priprave bojišča (angl. *Joint Intelligence Preparation of the Battlespace* – JIPB) z zbiranjem, uporabo in deljenjem informacij ter zagotavljanjem zmogljivosti obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (angl. *Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance* – ISTAR).
- Ocenjuje zmogljivosti in omejitve zračne obrambe in načrtuje, usklajuje ter napotuje razpoložljive zračne zmogljivosti za podporo kopenskim nalogam (uporaba častnika za povezavo z letalstvom, angl. *Air Liaison Officer* – ALO).
- Načrtuje, usklajuje in izvaja operacije v okolju improviziranih ubojnih sredstev (angl. *C-IED operations*) skladno z Natovimi standardi (ACIEDP-01, AEP-55, AVPP-1).
- Zagotavlja usklajeno delovanje v podporo kibernetских operacij.
- Z organskimi enotami brigade izvaja neposredno ognjeno podporo enotam in je sposobna načrtovati in usklajevati skupno ognjeno podporo (angl. *Joint Fires*).
- Zagotavlja zračno obrambo vitalnih sistemov.

- Manevrskim enotam zagotavlja inženirsko podporo mobilnosti, oviranja in preživetja.
- Enotam zagotavlja podporo delovanja v jedrskem, radiološkem, kemičnem, biološkem (JRKB) okolju delovanja skladno z Natovimi standardi (ATP 3.8.1).
- Zagotavlja vzdržljivost najmanj pet dni (angl. *days of supply* – DOS).
- Zagotavlja varen prenos govora in informacij skladno z Natovimi standardi.
- Ima zmogljivosti civilno-vojaškega sodelovanja (CIMIC).
- Brigada je sposobna delovati v skrajnih vremenskih razmerah (AECTP-230).
- Brigado je mogoče prestaviti s strateškimi zmogljivostmi s kar najmanj odstopanji.

Splošne zahteve pehotnega bataljona (BI-SC CC & CS, 2020, str. 56):

- Bataljon je sposoben izvajati taktične naloge v vseh okoljih kot manevrski del brigade ob uporabi lastnih orožij in oborožitvenih sistemov in ob podpori brigadnih ali združenih zmogljivosti.
- Izvaja poveljevanje in kontrolo nad do pet manevrskih enot, nad enoto za bojno podporo in enoto za zagotovitev delovanja.
- Bataljon deluje v razmerah zmanjšane vidljivosti.
- Bataljon ima zmogljivosti zaznavanja ciljev z različnimi sredstvi.
- Ima sposobnost uporabe neuboynih sredstev.
- Enote na ravni voda so sposobne samostojno delovati.
- Bataljon je lahko osnovna enota bojne skupine ali pa so podenote pridodane ostalim bojnim skupinam.
- Bataljon je sposoben delovati v skrajnih vremenskih razmerah (AECTP-230).
- Zagotavlja bojno podporo z organskimi sredstvi za protiolepn boj z zmogljivostjo uničevanja glavnih bojnih tankov in oklepljenih vozil na razdaljah, večjih od 4 kilometrov.
- Z organsko minometno ognjeno podporo⁸ prikuje izkrcano pehoto in uničuje ali naturalizira lahko oklepljena vozila na razdaljah, večjih od 8 kilometrov.

⁸ Samovozni minometi.

- Ima zmogljivosti avtomatskega logistično-operativnega poročanja.
- Zagotavlja vzdržljivost za najmanj tri dni.
- Zagotavlja varen prenos govora in informacij skladno z Natovimi standardi.
- Ima sposobnost deljenja operativne slike in razpošiljanja informacij.
- Zagotavlja primerno stopnjo zaščite sil (varnostno delovanje, angl. *operational security* – OPSEC; informacijska varnost, angl. *information security* – INFOSEC; varnost komunikacij – angl. *communications security* COMSEC; sistem delovanja proti improviziranim eksplozivnim sredstvom, angl. *counter improvised explosive device* – C-IED; jedrska, radiološka, kemijska in biološka obramba – JRKBO, saniteta).
- Izvaja delovanja v jedrskem, radiološkem, kemičnem, biološkem (JRKB) okolju skladno z Natovimi standardi (ATP 3.8.1).
- Sposoben je upoštevati ukrepe boja proti improviziranim sredstvom (angl. *IED awareness*, ACIEDP-01) in zagotavlja zaščito skladno z AEP-55 in AVPP-1.
- Izvaja ukrepe med kibernetскими napadi.
- Pri izvajanju nalog vključuje in uporablja združene ognje.
- Izvleko ranjencev izvaja z organskimi vozili, ki imajo enako zaščito kot bojna vozila bataljona. Organski *Role 1* zagotavlja primarno sanitetno oskrbo, prvo pomoč, triažo in oživljanje.
- Izvaja osnovno vzdrževanje in izvleko vozil.
- Bataljon je mogoče prestaviti s strateškimi zmogljivostmi s kar najmanj odstopanji.

Dodatne zahteve srednjega pehotnega bataljona (BI-SC CC&CS, 2020, str. 58):

- Srednji pehotni bataljon izvaja taktične naloge v visokem tempu in z uporabo vozil,⁹ ki zagotavljajo premičnost, zaščito ter z znatno ognjeno močjo premaga nasprotnika.
- Sposoben je izvajati vse naloge lahkega pehotnega bataljona.
- Izvaja hitre premike na nalogo in iz naloge z lastnimi sredstvi.
- Sposoben je izvajati naloge *sledi in prevzemi* v ofenzivnih nalogah brigade (drugi ešalon težkim silam) ter opraviti nalogo zavzetja slabo branjenih položajev nasprotnika.

⁹ V dokumentu je naveden angl. termin *Armoured Personnel Carrier* – APC, vendar sem po razgovoru s pk. dr. Igorjem Cebkom zavzel stališče, da vse države Nata opredeljujejo takšno vozilo kot bojno kolesno vozilo/bojno vozilo pehote (8 × 8) s 30-milimetrskim topom.

- Premičen je tudi izven utrjenih poti in ima sposobnosti premagovanja lažjih ovir.
- Zaščita vozil omogoča preživetje pred izstrelki iz lahkega puškomitraljeza z razdalje 30 metrov, pred eksplozijo granate 155 milimetrov na razdalji 60 metrov in eksplozijo protitankovske mine s 6 kilogrami eksploziva (AVPP-1: K3 M2b).
- Sposoben je uničiti sovražnikova oklepna vozila, zaščitena do stopnje K4 (AVPP-1) na razdaljah do 3.000 metrov in nevtralizacije izkrcane pehote na razdaljah nad 800 metri.
- Zaradi omejene premičnosti ima manjše omejitve pri uporabi v naseljenem in poraščenem okolju.
- Ima sposobnosti protiukrepov proti nasprotnikovim protioklepnim sredstvom.

3.2 Zavezniška kopenska taktika, SVS 2605, ATP 3. 2. 1 (B)

Srednje pehotne enote (v preteklosti znane kot lahke oklepne enote) so taktične enote, ki uporabljajo gosenična ali kolesna vozila pehote, ki zagotavljajo mobilnost in zaščito. Ne glede na to, da enote večinoma zagotavljajo premičnost z bojnimi vozili pehote, se poudarja večja zmožnost mobilnosti pred zmožnostjo zaščite. Tako so zaradi večje taktične in operativne mobilnosti srednje enote manj zaščitene kot težke enote. Odvisno od stopnje zaščite in velikosti ognjene moči se morajo srednje pehotne enote primerno organizirati v ofenzivnem delovanju, še posebej pri napadu na dobro branjenega nasprotnika. V tem primeru se lahko vozila pusti zunaj nasprotnikovega dometa lahkih protioklepnih sredstev ali kot ognjeno podporo silam v napadu (ATP 3. 2. 1, 2018, str. 3-4).

Srednje pehotne sile imajo zmožnosti hitrih taktičnih ali strateških premikov. Primerne so za delovanje v urbanem okolju in v mednarodnih operacijah in misijah. V boju imajo manjše zmogljivosti premagovanja ovir kot težke enote. Oborožitev na vozilih zagotavlja neposredno podporo izkrcani pehoti. Vozila zagotavljajo transport ostalih podpornih orožij za protioklepni boj in podporo delovanja.

Najprimernejše dodeljene naloge srednjih pehotnih sil (ATP 3. 2. 1, 2018, str. 3-12):

- Zavzeti lahko branjen teren ali zavarovati teren pred lahko oboroženim nasprotnikom.
- Naloge *sledi in prevzemi* v podpori težkim enotam.
- Naloge varovanja in zaščite bokov.
- Naloge za čiščenje terena, kjer je nasprotnik slabo branjen.
- Izvajanje pregona demoraliziranega sovražnika, ki se izmika.
- Spremstvo konvojev in zavarovanje oskrbovalnih poti.
- Naloge zagotavljanja rezerve, še posebej na večjih območjih odgovornosti.
- Druge taktične naloge za oblikovanje razmer.

4 Opredelitev doktrinarnih nalog pehote

Poslanstvo in naloge Slovenske vojske so določene z Zakonom o obrambi. Po Doktrini SV je poslanstvo Slovenske vojske v sodelovanju z zavezniki odvrniti vojaško agresijo nad Republiko Slovenijo in prispevati k mednarodnemu miru in stabilnosti v mejah in zunaj meja zavezništva. Če bi se zgodila vojaška agresija, bi Slovenska vojska samostojno in v sodelovanju z zavezniki izvajala vojaško obrambo Republike Slovenije, da prežene sovražnika in vzpostavi suverenost na vsem ozemlju države. Bistvene naloge SV, ki izhajajo iz njenega poslanstva, so vzdrževanje pripravljenosti, aktiviranje in mobiliziranje sil, premestitev sil v območje delovanja, izvajanje ofenzivnih in defenzivnih delovanj ter ohranjanje vzdržljivosti sil. Na podlagi poslanstva SV, bistvenih nalog in načrtov uporabe poveljniki na vseh ravneh poveljevanja določajo poslanstva podrejenih enot in bistvene naloge, ki iz tega izhajajo (Furlan idr., 2006, str. 24).

Pehota sodi med sile za bojevanje, njihov osnovni namen pa je, da z ognjeno močjo in manevrom v neposrednem spopadu porazijo sovražnika. Med sile za bojevanje sodijo oklepne enote, pehotne enote in enota za specialno delovanje (Furlan idr., 2006, str. 27). Pehota po Doktrini SV z namenskim organiziranjem sil glede na vrsto organiziranja prevzame naloge v bojnih skupinah, prostorskih silah, odzivnih silah ali skupnih združenih namenskih silah.

5 Predlog srednje bataljonske bojne skupine (SrBBSk)

5.1 Namen

Srednja bataljonska bojna skupina je sposobna izvajati taktične naloge v visokem tempu ob uporabi lastnih enot srednje pehote. Pri tem izkorišča premičnost z bojnimi vozili, uporablja njihovo zaščito, njihovo znatno ognjeno moč in zmogljivosti pridodanih enot ognjene podpore (NATO SHAPE, BI-SC CC & CS, 2020, str. 62). Srednji pehotni bataljon, kot osnovna enota srednje bataljonske bojne skupine, je sposoben izvajati širok nabor taktičnih nalog¹⁰ z manjšimi omejitvami glede prostora in zaščite pred lahkimi protioklepni sredstvi.

5.2 Organiziranost

Organiziranost zagotavlja združeno bojevanje sil bataljonske ravni (srednji pehotni bataljon) z izkoriščanjem zaščite in znatne ognjene moči vozil.¹¹ Osnovna enota, ki tvori srednjo bataljonsko bojno skupino, je srednji pehotni bataljon, ki ga podpirajo okrepljene zmogljivosti za zagotovitev delovanja in zmogljivosti bojne podpore. Pridodane zmogljivosti in moduli se vključijo v srednjo bataljonsko bojno skupino glede na zasnovo, potrebe in poslanstvo operacije.

5.2.1 Poveljstvo

Poveljstvu srednjega bataljona, ki je okvir za oblikovanje poveljstva srednje bataljonske bojne skupine, se pridodajo posamezniki in specialisti po funkcijskih področjih, da bi zagotovili povezljivost, izvajanje učinkovitega procesa vojaškega odločanja in neprekinjeno poveljevanje in kontrolo nad vsemi silami srednje bataljonske bojne skupine v vseh razmerah.

¹⁰ Najpogostejše naloge srednje pehote opisuje Zavezniška kopenska taktika (ATP 3. 2. 1, 2018, str. 3-12).

¹¹ Uničenje oklepnih vozil, zaščenih do stopnje K4 (AVPP-1), na razdaljah do 3000 metrov in nevtralizacija izkrcane pehote na razdaljah nad 800 metri.

5.2.2 Manevrske enote

Manevrske čete srednjega pehotnega bataljona so osnovne bojne enote srednje bataljonske bojne skupine. Namenjene so temu, da z uporabo lastnega neposrednega ognja iz oborožitvenih sistemov in manevra z vozili uničujejo glavne bojne tanke in lažje branjenega nasprotnika. Srednja bataljonska bojna skupina je sestavljena iz vsaj treh manevrskih čet, ki so sestavljene iz poveljstva čete, in vsaj treh manevrskih vodov. Vodi morajo biti pripravljeni na samostojna delovanja ali na podrediva drugi enoti in so sestavljeni iz vsaj treh oddelkov. Posamezni odderek sestoji iz stalnega dela posadke vozila in izkrcnega dela vozila (bojnega kolesnega vozila ali bojnega vozila pehote) z vsaj šest do osem pripadniki.

5.2.3 Ognjena podpora

Elementi ognjene podpore zagotavljajo potrebno ognjeno moč in zaščito bojni skupini. Zaradi svojih omejitev so lahko na ločeni lokaciji, ki še vedno zagotavlja ognjeno podporo manevrskim enotam. Četa za ognjeno podporo srednjega bataljona srednji bataljonski bojni skupini zagotavlja ognjeno podporo na vsem območju odgovornosti in s tem uniči, nevtralizira, ruši, ovira, vznemirja, osvetljuje in zadimlja sovražnika, njegova sredstva ali teren na razdaljah tudi nad 8000 metri. Četa je sestavljena iz poveljstva, oddelka za oskrbo, izvidniškega oddelka in ognjenih vodov.¹² Vozila čete za ognjeno podporo morajo zagotavljati isto premičnost in zaščito kot manevrske enote.

5.2.4 Bojna podpora

Bojna podpora (angl. *Combat Support*) srednje bataljonske bojne skupine se zagotavlja iz modularno sestavljenih enot SV, ki s svojimi zmogljivostmi in bojnimi sistemi dopolnjujejo njene bojne funkcije. Združena je v četi za bojno podporo srednji bataljonski bojne skupine.

- Lahki raketni vod zračne obrambe zagotavlja povezljivo operativno sliko nadzora zračnega prostora in neposredno obrambo ključnih elementov

¹² Glede na zahteve ciljev zmogljivosti se lahko okrepi z dodatnimi protiklepnimi enotami, minometnimi enotami ali ločenim modulom artilerije.

srednje bataljonske bojne skupine pred napadi letal, helikopterjev, brezpilotnih letal in raket na kratkih razdaljah.

- Bojni inženirski vod enotam srednje bataljonske bojne skupine zagotavlja premičnost, oviranje in utrjevanje.
- Modul obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) zagotavlja neposredno obveščevalno-izvidniško podporo funkciji poveljevanja. V modulu je tudi skupina za elektronsko bojevanje in sekcija brezpilotnih letal. V modulu obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) je mogoča umestitev skupine za psihološko delovanje in skupine za civilno-vojaško sodelovanje (CIMIC). S tem se poveča zmožnost delovanja teh bojnih sistemov v podporo bojnim funkcijam.
- Vod jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe (JRKBO) izvaja jedrsko, radiološko, kemijsko in biološko (JRKB) detekcijo, alarmiranje, opozarjanje, poročanje, dekontaminacijo in zaščito sil na področju JRKB-obrambe.
- Vod zvez zagotavlja delovanje komunikacijsko-informacijskega sistema, njegovo povezljivosti in zagotavlja zmožnosti kibernetike obrambe.

5.2.5 Zagotovitev bojnega delovanja

Organiziranost enot za zagotovitev bojnega delovanja (angl. *Combat Service Support*) mora biti skrbno načrtovana, da se lahko zagotovi vzdržnost delovanja bojne skupine. Srednja bataljonska bojna skupina sicer zahteva manj sredstev za zagotovitev delovanja kot težke sile, vendar je treba natančno načrtovati zahteve količine sredstev glede vrste bojnega delovanja in načina oskrbe enot na bojišču. Poveljniško-logistična četa srednjega pehotnega bataljona s pridodanimi elementi zagotavlja zahtevano ustrezno podporo, vzdrževanje in oskrbo po vseh razredih. Sestavljena je iz poveljstva, poveljniškega voda, voda zvez, izvidniškega voda, voda za vzdrževanje, voda za oskrbo in zdravstvenega voda. S pridodanimi elementi oz. moduli vzdrževanja, oskrbe, prevoza in logistike izvaja zagotovitev delovanj srednje bataljonske bojne skupine,¹³ izvaja

¹³ Poveljniški vod npr. zagotavlja postavitve poveljniškega mesta srednje bataljonske bojne skupine.

osnovno vzdrževanje na prvi stopnji, zagotavlja oskrbo po vseh razredih za tri dni delovanja in zagotavlja zmogljivost *Role 1*.

5.3 Opremljenost

Enote srednjega pehotnega bataljona in pridodani elementi oziroma moduli morajo biti opremljeni z oborožitvijo in opremo, ki omogoča izvedbo celotnega nabora nalog srednje bataljonske bojne skupine v zahtevanih razmerah delovanja. Kot osnovno enoto, ki gradi srednjo bataljonsko bojno skupino, je treba vzeti primerno organiziran in opremljen bataljon po vseh bojnih funkcijah.

5.4 Predlog sestave srednjega bataljona SV in srednje bataljonske bojne skupine

Trenutne formacije enot SV ne zagotavljajo primerne organiziranosti osnovne enote srednje bataljonske bojne skupine, zato je v nadaljevanju predstavljen tudi predlog organiziranosti srednjega pehotnega bataljona SV s poudarkom na analizi virov, domnev in lastnih izkušenj pri gradnji in delovanju dosedanjih bojnih skupin SV.

5.4.1 Predlog sestave srednjega bataljona SV

Srednji bataljon po predlogu sestavlja naslednja organiziranost sil:

- Poveljstvo bataljona, štiri bojna vozila pehote, moštvo do 40 pripadnikov.
- Poveljniško logistična četa, moštvo do 135 pripadnikov.¹⁴
- Četa za ognjeno podporo, osem bojnih vozil pehote (8×8), avtomatski minomet (120 milimetrov), štiri bojna vozila pehote ali štiri lahka kolesna oklepna vozila s protioklepnim raketnim sistemom (LKOV PORS),¹⁵ moštvo do 90 pripadnikov.

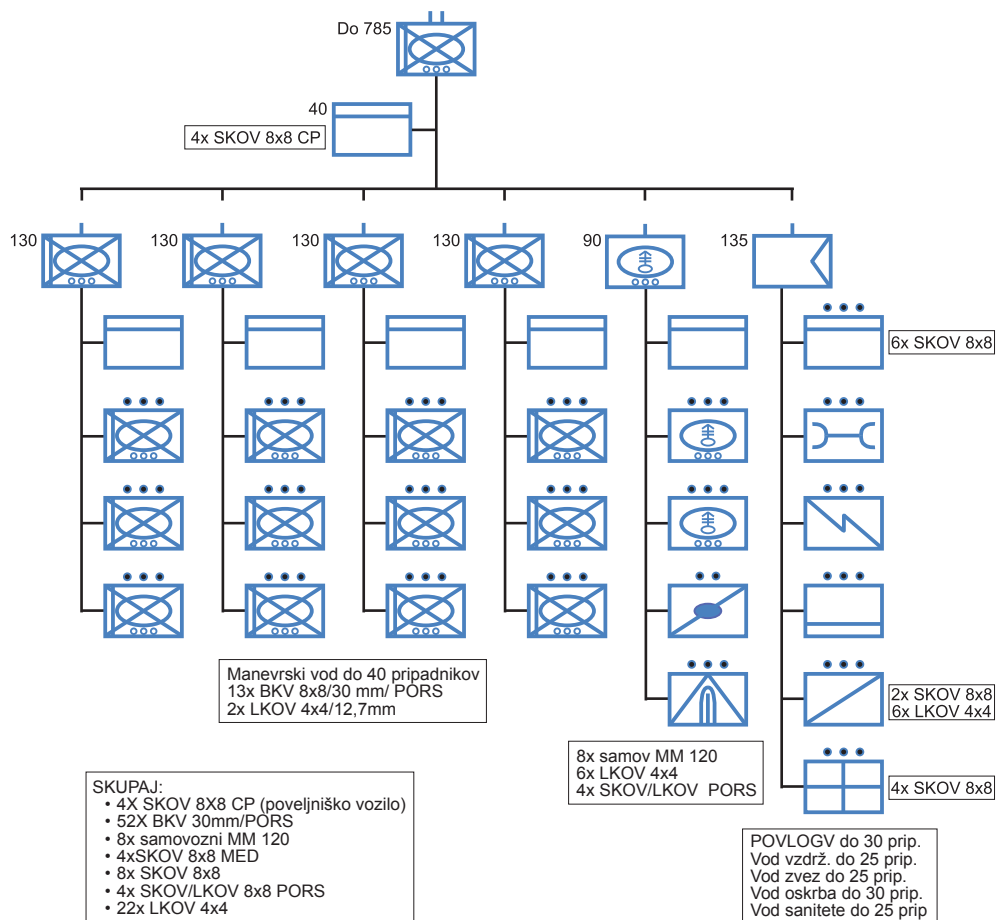
¹⁴ Poveljniško logistični vod do 30 pripadnikov, vod za vzdrževanje do 25 pripadnikov, vod zvez do 25 pripadnikov, vod za oskrbo do 30 pripadnikov, sanitetni vod do 25 pripadnikov.

¹⁵ Protioklepni vod sem v predlogu umestil v četo za ognjeno podporo zaradi neposredne povezave z zagotavljanjem ognjene podpore in manevra enotam. Prav tako je po osebnem mnenju omogočena boljša zmožnost poveljevanja in kontrole s protioklepno zmogljivostjo.

- Štiri manevrske četa srednje pehote,¹⁶ osnovna sestava: 13 bojnih vozil pehote (8 × 8), izkrcni del 6–7 pripadnikov, skupaj moštvo do 130 pripadnikov.

Predlog formacije moštva srednjega pehotnega bataljona je do 785 pripadnikov.

Slika 1: Predlog sestave srednjega bataljona SV

Vir: Slivečka, 2020

¹⁶ Štiri manevrske čete predlagam na podlagi analize primerjave primerljivih bataljonov Natovih članic in na podlagi lastnih izkušenj v dosedanjih bojnih skupinah SV.

5.4.2 Predlog sestave srednje bataljonske bojne skupine

Za samostojno delovanje poleg osnovne enote srednjega bataljona predlagam naslednjo organiziranost srednje bataljonske bojne skupine, ki se ji skladno z zahtevami in namembnostjo dodajo zmogljivosti iz nabora sil brigade oziroma nabora sil SV.

Vzpostavi se četa srednje bataljonske bojne skupine za bojno podporo, v sestavi katere delujejo:¹⁷

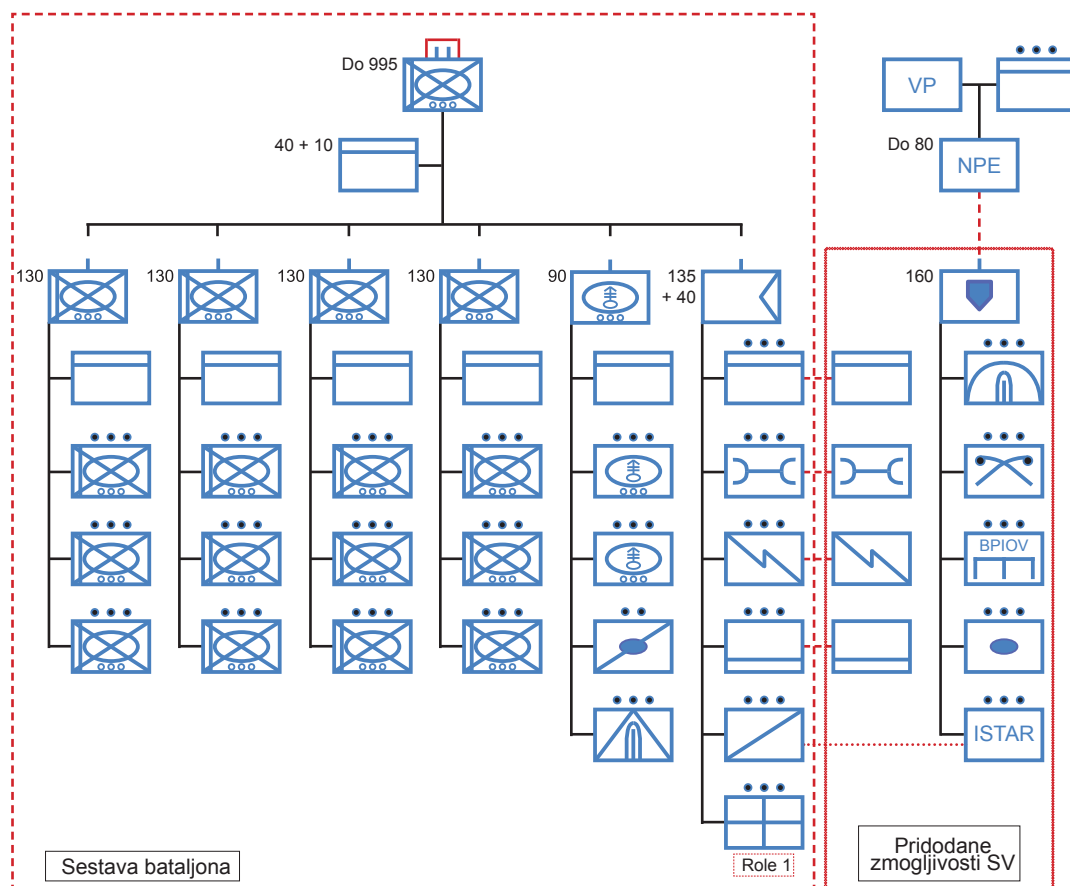
- vod zračne obrambe,
- vod jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe (JRKBO),
- inženirski vod,
- Vod obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) z oddelkom brezpilotnih letal, oddelkom za elektronsko motenje, senzorskim oddelkom in skupino civilno-vojaškega sodelovanja (CIMIC),
- modul artilerije.

Zaradi povečane sestave sil in zahtev po samozadostnosti srednje bataljonske bojne skupine se voDOM v poveljniško-logistični četi bataljona (POVLOGČ) dodajo oddelek za oskrbo z dodatnimi transportnimi zmogljivostmi, oddelek za vzdrževanje, oddelek komunikacijsko-informacijske podpore in poveljniški oddelek. Za podporo delovanja zunaj območja RS se vzpostavi nacionalni podporni element¹⁸ (NPE).

¹⁷ Dodano na podlagi predavanja pk. dr. Igorja Cebka v sklopu tem 24. VŠT, kjer je bilo izpostavljeno, da ima srednja bataljonska bojna skupina zmogljivosti jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe (JRKBO), inženirske zmogljivost, artilerijo (0.33 bataljona) in zračno obrambo.

¹⁸ NPE ni zahteva ciljev sil po dokumentu *Capabilities Codes and Statements*, 2020.

Slika 2: Predlog sestave srednje bataljonske bojne skupine

Vir: Slivečka, 2020

5.5 Bojna moč srednje bataljonske bojne skupine

Za določitev skupne ocene in vrednotenje bojne moči srednje bataljonske bojne skupine sem uporabil lastno analizo primerjave bojnih funkcij formacij poljske vojske, hrvaške vojske in bataljona brigadne bojne skupine Stryker (angl. *Stryker Brigade Combat Team* – SBCT).¹⁹

Manever: Predlagana sestava srednje bataljonske bojne skupine zagotavlja zmožnost protitankovskega boja z 52 protiklepnimi sistemi in zmožnost

¹⁹ Formacije enot so predstavljene v zaključni nalogi 24. generacije Višjega štabnega tečaja, *Perspektiva pehote SV*, avtor Damjan Slivečka.

uporabe protioklepne voda za protioklepni boj. Ob upoštevanju koeficienta bojne moči za protioklepni raketni sistem (PORS), ki je 0,5 na ravninskem manevrskem zemljišču, in iz zasednega delovanja (Potočnik V., 2017, str. 23) je srednja bataljonska bojna skupina sposobna uničiti 112 glavnih bojnih tankov in ostalih oklepnih vozil (56 lanserjev, 4 rakete na lanser). To skupaj z drugimi orožji in oborožitvenimi sistemi pomeni, da je srednja bataljonska bojna skupina po bojni moči sposobna ustaviti okrepljeno oklepno mehanizirano brigado v napadu. Neposredna podpora pehoti na bojišču se zagotavlja z bojnimi vozili pehote (8×8), ki so na ravni voda oborožena z enim 30-milimetrskim topom in protioklepnim sistemom. Štiri manevrske čete dajejo bojni skupini odlične zmožnosti manevra.

Ognjena podpora: Minometna četa ima osem samovoznih avtomatskih minometov (120 milimetrov), ki imajo sposobnost zagotavljati neprekinjeno ognjeno podporo po različnih ciljih v štirih smereh delovanja (vsaka manevrska enota dve vozili). V manevrskih vodih so vključeni kontrolorji združenega ognja, ki zagotavljajo zelo dobro usmerjanje zračne, minometne in artilerijske podpore.

Obveščevalna zagotovitev: V poveljniško-logistični četi je izvidniški vod, ki dopolnjuje zmogljivosti obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) srednje bataljonske bojne skupine. V četo za bojno podporo je dodana zmogljivost ISTAR. Enote SV lahko zaradi trenutne slabe opremljenosti na področju ISTAR in načrtovane poznejše nabave potrebnih sredstev samo zadovoljivo podpirajo srednjo bataljonsko bojno skupino.

Premičnost, oviranje, preživetje: Obstoječi inženirski vod ima zadovoljive zmogljivosti izdelave prehodov čez ovire, rušenja elementov in oviranja. Obstoječi vod jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe (JRKBO) dobro zagotavlja zahteve po preživetju v kontaminiranem okolju. Povečanje zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine bo zagotovljeno z nakupom sredstev v poznejšem obdobju.

Zračna obramba: Obstoječi vod zračne obrambe zadovoljivo zagotavlja nadzor zračnega prostora v dometu do 60 kilometrov in obrambo pred nizko letečimi cilji. Deljenje in videnje radarske slike z nadrejeno enoto ter učinkovito

zagotavljanje zračne obrambe v celotnem območju delovanja operacije z obstoječimi sredstvi je zaradi različnih sistemov Natovih članic negotovo.

Zagotovitev delovanja: Ker se število pripadnikov srednje bataljonske bojne skupine poveča na do 995 vojakov, se vođu za oskrbo pridoda oddelek, ki ima tudi transportne zmogljivosti. Vzdrževanje in zdravstvena zagotovitev se zagotavlja z organskimi enotami pehotnega bataljona s pridodanimi elementi. Če se srednjo bojno bataljonsko skupino napoti na nalogo zunaj RS, je treba v sestavo umestiti tudi nacionalni podporni element, ki zagotavlja podporo pred in med napotitvijo na nalogo ter po njej. Tako organizirana sestava zagotavlja dobro oskrbo po vseh razredih.

Poveljevanje: Bojna funkcija poveljevanja se zagotavlja z zaščitnimi sredstvi zvez na vseh ravneh. Poveljstvo srednje bataljonske bojne skupine je sposobno vzpostaviti poveljniško mesto (PM), izpostavljeno poveljniško mesto in zaledno poveljniško mesto znotraj bataljonske oskrbovalne postaje. Za podporo poveljevanja se uporablja informacijski sistem SitaWare.²⁰ Enotnost poveljevanja se zagotavlja z osnovno enoto srednje bataljonske bojne skupine, ki je srednji pehotni bataljon. ISTAR-zmogljivost bojne podpore in izvidniškega voda dopolnjuje funkcijo poveljevanja. Tako formirana srednja bataljonska bojna skupina zelo dobro izpolnjuje Natove (BI-SC CC & CS, 2020) zahteve po organiziranosti do pet manevrskih enot in enote za zagotovitev podpore delovanja ter enote za bojno podporo.

S predlagano sestavo in oborožitvenimi sistemi bi SV precej dvignila potencial bojne moči v primerjavi z letom 1991 in v primerjavi z ostalimi srednjeevropskimi državami. Polkovnik dr. Igor Cebek v doktorski disertaciji ugotavlja (Cebek, 2014, str. 341), da se je bojni potencial SV zaradi kadrovskega zmanjševanja in izločanja vojaške tehnike od leta 1991 do 2013 zmanjšal na 24,84 odstotka bojne. Ob upoštevanju Srednjeročnega obrambnega programa (SOPR 2013–2018) pa bi se koeficient bojnega potenciala zmanjšal na samo 19,86 odstotka.

²⁰ SitaWare je računalniško orodje podjetja Systematic za podporo zagotavljanja sistema poveljevanja C4I (angl. *Command, Control, Communications, Computers, Intelligence*).

6 Brigada SV kot združena taktična enota

6.1 Zahteve pehote SV

V Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2025 (ReSDPRO) je opredeljeno, da bo SV znotraj nacionalne obrambe sposobna oblikovati namenske taktične enote do brigadne ravni (brigadne bojne skupine). Za delovanje zunaj območja države (Nato, EU) bo najvišja enota namensko organizirana bataljonska bojna skupina. Slovenska vojska bo izvajala združeno bojevanje rodov znotraj namensko oblikovanih zmogljivosti. V Srednjeročnem obrambnem programu (SOPR) so podane smernice oblikovanja pehotnih enot SV, ki med drugim po zahtevah sestavljajo dva srednja pehotna bataljona, in sicer lahki (motorizirani) in lahki (gorski) pehotni bataljon.

Doktrina SV opredeljuje namensko organiziranje sil SV glede na poslanstvo, prostor in koncept. Osnovni koncept organiziranja enot je združevanje enot rodov v četne, bataljonske in brigadne bojne skupine, ki na operativni ravni zagotavljajo učinkovitost vodenja in poveljevanja glede na prevladujoči način in vrsto delovanj v prostoru. Po Doktrini SV so prostorske sile namenjene za delovanje v zaledju in so nosilke razvoja strateške rezerve RS (Furlan idr., 2006, str. 28). Po mojem mnenju mora torej predlog sestave sil SV zajemati tudi strukturne nastavke strateške vojaške rezerve RS, saj so to sile, ki ob povečanih grožnjah predstavljajo glavnino pehotnih enot SV.

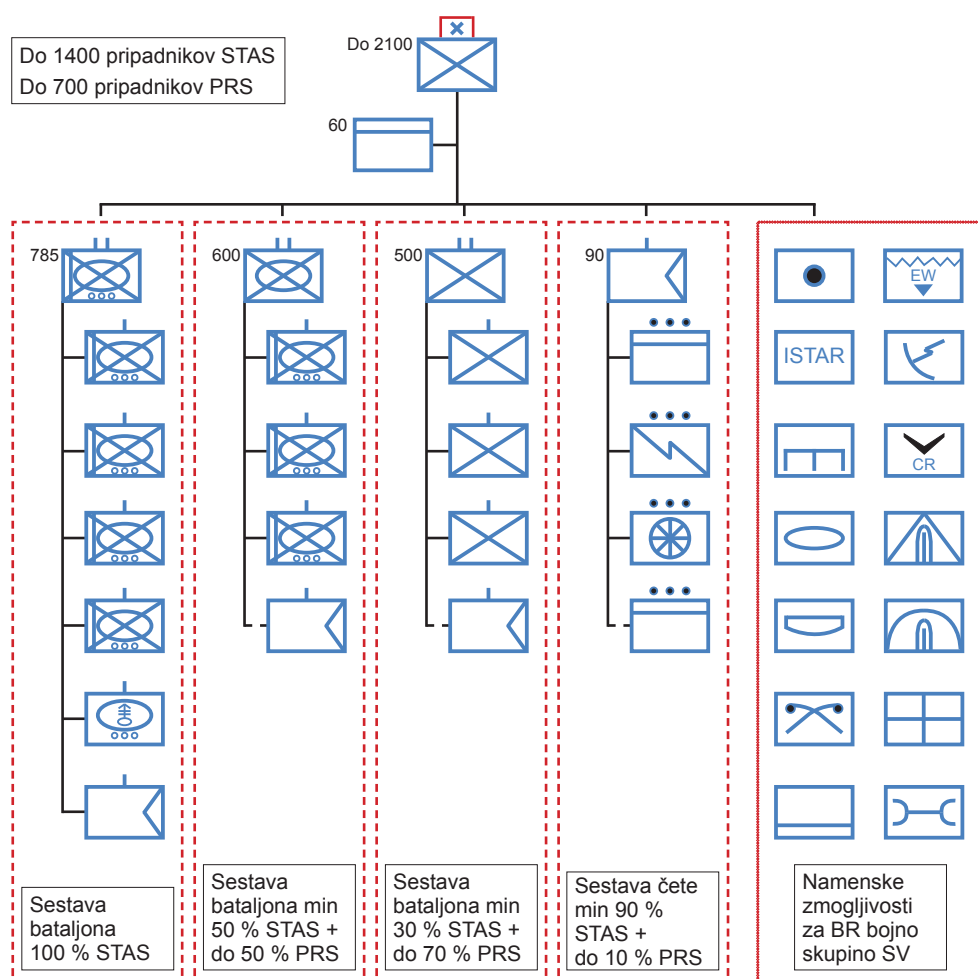
6.2 Predlog organiziranosti pehotne brigade SV

Ob upoštevanju navedenih zahtev normativnih dokumentov in ob upoštevanju načrtovanih virov²¹ je v nadaljevanju predstavljen predlog organiziranosti operativne ravni pehote SV. Zaradi zagotavljanja vzdržljivosti sil, neprekinjene in enotne linije poveljevanja, izkoriščanja vseh virov (materialni, kadrovske, časovni), možnosti kariernega razvoja kadra in učinkovite rabe infrastrukture

²¹ Upoštevanje kadrovskega virov 8.000 pripadnikov stalne sestave (STAS) in 2.000 pripadnikov pogodbene rezervne sestave (PRS).

(predvsem vadišč, strelišč in poligonov) predlog obsega organiziranost operativne ravni pehote na dve enakovredni pehotni brigadi, sestavljeni iz pripadnikov stalne sestave (STAS) in popolnjene s pripadniki pogodbene rezervne sestave (PRS). Tako organizirane pehotne brigade zagotavljajo vzdržljivost ciljnih zmogljivosti SV (Nata in EU), obveznosti RS v mednarodnih organizacijah in obrambo RS s poudarkom na silah, ki omogočajo odločilno delovanje in zmago v vojni. Zmogljivosti brigadne bojne skupine po vseh bojnih funkcijah se dopolnjujejo iz samostojnih rodovskih enot SV.

Slika 3: Predlog sestave 72. brigade SV

Vir: Slivečka, 2020

V predlogu sestave pehotne brigade sem upošteval zmogljivosti brigade SV po bojnih funkcijah in zmožnost vzpostavitve brigadne bojne skupine z rodovskimi enotami SV. Na operativni ravni predlog obsega samostojne rodovske bataljone ali čete, ki lahko samostojno tvorijo zmogljivost sil za posredovanje ali pa popolnjujejo glavne sile SV pri vzpostavitvi brigadnih bojnih skupin. V sestavi sil so upoštevane zahteve po enoti, ki tvori jedro srednje bataljonske bojne skupine, enoti, ki vzdržuje zmogljivost lahke bataljonske bojne skupine, in enoti, ki lahko izvaja naloge dopolnilnih sil. Na ravni brigade predlog predvideva poveljniško-logistično četo, ki lahko s svojimi enotami izvaja osnovno oskrbo, transport in vzdrževanje sil.

Za izvajanje odločilnega delovanja brigadne bojne skupine se pehotni brigadi dodajo rodovske zmogljivosti po bojnih funkcijah.

Manever: Zmogljivost uničevanja oklepa si bataljoni zagotavljajo z lastnimi protioklepnimi sredstvi v manevrskih vodih in v četi za ognjeno podporo. Na brigadni ravni se v brigadno četo za ognjeno podporo pridoda oborožitvene sisteme iz rodovskega bataljona ali protioklepne čete SV, ki lahko tvori brigadno rezervo za protioklepni boj. Tankovska četa zagotavlja poveljniku brigade zmožnost za organiziranje sil za odločilno delovanje in sile za protioklepni boj. Trije manevrski bataljoni s svojimi četami zagotavljajo zmožnost taktičnega delovanja kot sile za odločilno delovanje in kot sile za oblikovanje razmer. Pehotni bataljon, ki je večinoma popolnjen s pogodbeno rezervno sestavo (PRS), lahko zagotavlja sile za oblikovanje razmer ali dopolnilne sile.

Ognjena podpora: Ognjeno podporo si zagotavljajo bataljoni z lastnimi zmogljivostmi. Brigadni bojni skupini se za ognjeno podporo delovanja doda baterija iz rodovskega bataljona SV, ki je opremljena s samovoznimi artilerijskimi sistemi.

Obveščevalna zagotovitev: Zmogljivosti obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) se v brigadni bojni skupini združujejo v modulu ISTAR, katerega nosilec je obveščevalno-izvidniški rodovski bataljon SV.

Premičnost, oviranje, preživetje: Samostojni inženirski bataljon SV bi imel sposobnosti, da s svojimi enotami na ravni čete podpre brigadno bojno skupino z zmogljivostmi za zagotovitev premičnosti, oviranja in zagotovitvijo

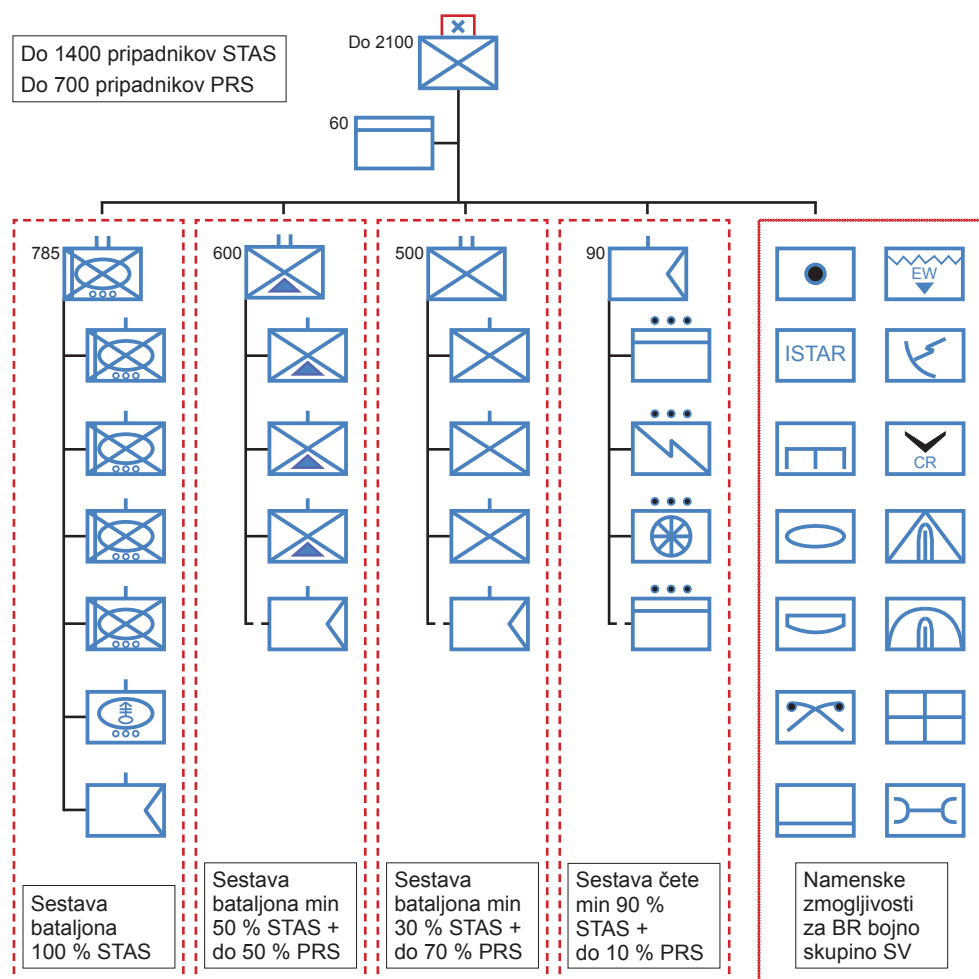
preživetja z enoto jakosti čete. Bataljon jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe s svojimi zmogljivostmi zagotavlja kolektivno JRKB-dekontaminacijo in oceno JRKB-ogroženosti območja delovanja.

Zračna obramba: SV zagotavlja zračno obrambo s sistemom nadzora zračnega prostora. Na ravni brigade se izvaja aktivna in pasivna zračna obramba. Aktivno zračno obrambo brigade zagotavljajo manevrske enote same z lastnimi sredstvi in pridodana enota SV zračne obrambe, ki zagotavlja obrambo ključnih sredstev in smeri delovanja.

Zagotovitev delovanja: Po trenutnem organiziranju enot in služb v SV se zagotovitev delovanja izvaja ob podpori logistične brigade SV (LOGBR). Po ugotovitvi Poročila o opravljeni analizi Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 modularnost in koncentracija logistike v sistemu dobro delujeta, če so zagotovljeni primerni kadrovski in materialni viri (Ministrstvo za obrambo, DOP, 2017, 6). Iz tega lahko sklenem, da se ob formiranju organskih logističnih zmogljivosti znotraj manevrskih bataljonov in zadostni kadrovski podpori zadrži obstoječa modularna logistična podpora enotam SV.

Poveljevanje: Poveljniku brigadne bojne skupine sta bistveni prvini za poveljevanje: obveščevalni sistem z zmogljivostjo obveščevalne dejavnosti, nadzora prostora, določanja ciljev in izvidništva (ISTAR) iz rodovskega bataljona SV in enoten komunikacijsko-informacijski sistem, ki zagotavlja orodje za izvajanje procesov štabnega dela in zagotavlja učinkovito poveljevanje in kontrolo pri izvajanju bojnih delovanj.

Ker je Republika Slovenija reliefno raznovrstna država, si je v Srednjeročnem obrambnem programu (SOPR) zadala cilj, da bo namensko oblikovala zmogljivosti gorske pehote. Predlog organiziranosti 1. brigade tako predvideva ohranitev oz. vzpostavitev gorskega bataljona SV, ki lahko dopolnjuje zmogljivosti lahke bataljonske bojne skupine.

Slika 4: Predlog sestave 1. brigade SV

Vir: Slivečka, 2020

Na operativni ravni SV delujeta vsaj dve brigadi, ki imata zmogljivosti, da vsaka s po dvema manevrskima bataljonoma tvorita eno srednjo bataljonsko bojno skupino. Prav tako se zagotavlja lahki motorizirani bataljon v 72. brigadi in gorski bataljon v 1. brigadi. Bataljona, ki sta v večini popolnjena s prosto pogodbeno rezervno sestavo (PRS) lahko ob ponovni odločitvi za uvedbo obveznega služenja vojaškega roka²² tvorita jedro usposabljanja nabornikov, ki

²² Obvezno služenje vojaškega roka se je opustilo leta 2004. ZVojD-B v 62. e-členi navaja, da se po odločitvi Državnega zbora na predlog Vlade RS ponovno uvede splošna vojaška obveznost ob povečani nevarnosti napada na državo oziroma neposredni vojni nevarnosti ali ob razglasitvi vojne ali izrednega stanja skladno z zakonom.

se jih razporedi v enote SV, če vstopijo v pogodbeno rezervo – v nasprotnem primeru pa se jih uvrsti v nabor sil za strateško rezervo.

Tako vzpostavljene brigade tvorijo brigadno bojno skupino za zagotovitev glavnih sil SV. Za zagotovitev prostorskih sil in organizacijsko strukturnih nastavkov za naraščanje sil SV skladno z doktrino vojaške rezerve RS bi predlagal vzpostavitev vojaških teritorialnih poveljstev v enotni brigadi SV.

7 Sklep

S pregledom in analizo normativnih podlag sem ugotovil, da ima Slovenska vojska primerno izdelane normativne in strateške dokumente za gradnjo srednje bataljonske bojne skupine. Planski dokumenti so izdelani, vendar jih je zaradi opisanega stanja treba dopolniti. Dopolnitev in sprememba Srednjeročnega obrambnega programa (SOPR) 2018–2023 ter rebalans proračuna bi nakazala resnost pri sledenju ciljem, zastavljenim v strateških dokumentih, in zavezam, za katere se je država Slovenija obvezala v mednarodni skupnosti. Z analizo doktrinarnih nalog srednje pehote, analizo zahtev pehotnih zmogljivosti Nata, pregledom sestave, oborožitve in opreme enot SV lahko sklenemo, da SV s trenutno sestavo, vozili, oborožitvijo in opremo ne more zgraditi zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine.

Perspektiva pehote SV je v gradnji srednjih pehotnih bataljonov, ki bi bili osnovna sila taktične ravni za bojevanje SV. Srednji pehotni bataljoni se dopolnjuje z ostalimi silami brigade in zmogljivostmi SV. Prav tako je v normativnih podlagah opredeljeno, da bo SV znotraj zmogljivosti razvijala gorsko in lahko pehoto, katere del bo med drugim usposobljen za izvedbo vertikalnega zračnega manevra s helikopterji. Pri analizi trenutne sestave, obsega nalog, bojnih sistemov, ki podpirajo bojne funkcije, z upoštevanjem zemljepisnih danosti RS in načrta popolnjevanja kadra enot SV lahko sklenemo, da mora imeti SV na operativni ravni sile za bojevanje razdeljene enakovredno, v vsaj dveh brigadah. Vsaka brigada lahko zgradi srednjo bataljonsko bojno skupino na podlagi srednjega bataljona, zagotovi sile za oblikovanje razmer in dopolnilne sile. Tako organizirane brigade lahko učinkovito zagotavljajo obrambo RS, sodelujejo pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter sodelujejo s policijo pri izvajanju varovanja širše državne meje.

8 Literatura in viri

1. AEP-55 Volume 2 (Edition 2). 2011. *Procedures For Evaluating The Protection Level Of Armoured Vehicles, Mine Threat*. NATO Standardization Agency. <https://www.ungm.org/UNUser/Documents/DownloadPublicDocument?docId=652595>, 30. 3. 2020.
2. *BI-SC Capabilities Codes And Capabilities Statements*. 2016. NATO, SHAPE, ACT.
3. *BI-SC Capabilities Codes And Capabilities Statements*. 2020. NATO, SHAPE, ACT.
4. Cebek, I., 2014. *Vpliv mirovnih operacij na funkcije oboroženih sil srednjeevropskih držav po hladni vojni*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
5. Cebek, I., 2020. *Ustne informacije s predavanj*. 24. višji štabni tečaj častnikov SV.
6. *Dopolnilo Ukaza za nadaljevanje izgradnje Bataljonske bojne skupine 72*. BR, št. 803-1/2016-18, z dne 27. 10. 2016.
7. Furlan, B. in drugi, 2006. *Vojaška doktrina*. Ljubljana: Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje.
8. *Oborožitev in oprema SV*. <http://www.slovenskavojska.si/oborozitev-in-oprema/zracna-obramba>, 30. 3. 2020.
9. *Poročilo o opravljeni analizi Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025*, št. 803-6/2017-8, z dne 25. 7. 2017. Ljubljana: Ministrstvo za obrambo, DOP.
10. Potočnik, V., 2017. Protiklepní boj v Slovenski vojski. *Sodobni vojaški izzivi*. Str. 17–33.
11. *Resolucija o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja SV do leta 2025 (ReDPROSV)*, št. 200-03/10-29/15. Uradni list RS, št. 99/10.
12. *Resolucija o strategiji nacionalne varnosti RS (ReSNV-2)*, št. 200-01/19-2/24. Uradni list RS, št. 59/19.
13. *Sprejeti proračuni RS za leti 2020 in 2021*. <https://www.gov.si teme/sprejeti-proracun/>, 30. 3. 2020.
14. *Srednjeročni obrambni program RS 2018–2023*. 2018. Vlada Republike Slovenije, št. 80300-3/2018/3, z dne 19. 4. 2018.

15. *Treaty on Conventional Armed Forces in Europe*. 1990. <https://www.osce.org/library/14087?download=true>, 30. 3. 2020.
16. *Zakon o obrambi (ZObr)*. Uradni list RS, št. 103/2004. UPB 1.
17. *Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški dolžnosti (ZVojD-B)*. Uradni list št. 86/2020.
18. Slivečka, D., 2020. *Perspektiva pehote Slovenske vojske*. Zaključna naloga 24. VŠT. Maribor: Center vojaških šol.
19. ATP 3.2.1. (B) Ver. 1, Allied Land Tactics, SVS 2605 (2). 2019. Zavezniška kopenska taktika. Ljubljana: Ministrstvo za obrambo.
20. *Obrambna strategija Republike Slovenije*, št. 80000-1/2012/4. 2012. Ljubljana: Ministrstvo za obrambo.
21. AVPP-1 (A) Part 1, Edition A, Ver. 1. 2014. *Protection level lists for occupants of armoured vehicles*. NATO Standardization Agency.
22. *Sklepi strateškega pregleda obrambe (SPO 2016)*, št. 80400-1/2016-6. Vlada RS. *Zapis 2. nujne seje Odbora za zunanjo politiko* z dne 17. 8. 2018, portal DZ. <https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/seje/>
23. *Zapis 2. nujne seje Odbora za zunanjo politiko* z dne 17. 8. 2018, portal DZ. <https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/seje/evidenca?mandat=VIII&type=pmagdt&uid=0867F5480A042D5FC12582F1003583E6>, 30. 3. 2020.
24. SVS (STANAG) 2288 (2). 2017. AJP 3.2 (A). Zavezniška združena doktrina za kopenske operacije. Ljubljana: Ministrstvo za obrambo.